

Konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych

OLIMPIADA WIEDZY I WARTOŚCI W SPORCIE

8 EDYCJA KONKURSU:

IDEA OLIMPIZMU – WYCHOWANIE DO ZWYCIĘSTWA I PORAŻKI

ETAP FINAŁOWY | KLUCZ ODPOWIEDZI

ROZWIĄŻ TEST (w pytaniach z odpowiedziami a, b, c, tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa).

1.	Ile dyscyplin znalazło się w programie igrzysk paraolimpijskich w Tokio w 2020? a) 32 b) 20 c) 22	1
2.	Które z niżej wymienionych dyscyplin debiutowały na igrzyskach paraolimpijskich w Tokio w 2020? a) jeździectwo i karate b) badminton i taekwondo c) pływanie synchroniczne i szermierka	1
3.	Anita Włodarczyk, jedna z najbardziej utytułowanych sportswomenek w historii polskiej lekkoatletyki, przyznaje w wywiadzie, że w dążeniu do sukcesów liczy się nie tylko ciężki trening, ale ważną rolę odgrywa także psychologia sportu. Kiedy jej najbardziej przydawała się praca z psychologiem sportowym? (Źródło: Mistrzostwo trzeba oswoić...) a) w momentach zawiedzionych oczekiwań względem samej siebie b) po nieudanych zawodach wysokiej rangi, np. Igrzyskach lub Mistrzostwach Świata c) przed występami sportowymi i w momentach kontuzji	1
4.	Podczas olimpiady w Tokio w 2020 Maria Andrejczyk zdobyła srebrny medal olimpijski w rzucie oszczepem. To osiągnięcie należy docenić tym bardziej, że Polka przez cały czas zmagająca się z bolącym barkiem. Co pomogło jej w poradzeniu sobie z bólem po udanym rzucie kwalifikacyjnym? (Źródło: Tokio 2020. Maria Andrejczyk: Bark boli, ale...) a) odpoczynek i całkowite unieruchomienie ręki pomiędzy kwalifikacjami a finałem b) zajęcia fizjoterapeutyczne z wykorzystaniem urządzenia pobudzającego krążenie krwi c) zabieg polegający na ostrzyknięciu chorego barku komórkami macierzystymi	1
5.	Marcin Chabowski po zdobyciu tytułu mistrza Europy juniorów w biegu z przeszkodami nabawił się kontuzji kolana, która wyeliminowała go z biegania na 11 miesięcy. Co sprawiło, że po tak poważnej kontuzji wrócił do biegania? a) motywacja ze strony kolegów i klubu b) współpraca z psychologiem c) wydanie wszystkich oszczędności na artroskopię kolana w Szwecji	1
6.	Jak zareagował Japończyk Shonobu na wieść o tym, że rozmawia z ekipą z Polski? a) stanął na baczność i zaczął śpiewać hymn Polski b) odwrócił się i odszedł c) wyciągnął z portfela obrazek św. Jana Pawła II	1
7.	Rafał Wilk, polski paraolimpijczyk, w 2006 roku w wyniku wypadku na torze żużlowym stracił panowanie w nogach i obecnie uprawia <i>handbike</i>. Jakie jest jego podejście do życia? a) Tylko od nas zależy, czy będziemy narzekać i widzieć we wszystkim problem. b) Teraz został mi tylko rower. Tamto życie się skończyło i nie ma sensu do tego wracać. c) Zawsze mogę wrócić do dawnej dyscypliny sportowej w roli trenera.	1

8.	<p>Natalia Kaczmarek to srebrna i złota medalistka w sztafecie 4x400 metrów podczas olimpiady w Tokio 2020. Kto miał największy wpływ na wybór takiej ścieżki sportowej?</p> <p>a) każdy członek rodziny, ponieważ pochodzi z rodziny sportowej b) starsza siostra c) idolka Allyson Felix</p>	1
9.	<p>Róża Kozakowska podczas Letnich Igrzysk Paraolimpijskich w Tokio w 2020 zdobyła srebrny i złoty medal. W rzucie maczugą złoto i w pchnięciu kulą srebro. Droga na szczyt była dla niej bardzo trudna. Jakie motto przyświecało naszej lekkoatletce?</p> <p>a) „Im więcej łoż na treningu, tym mniej krwi w boju”. b) „Ostatni twój łatwy dzień był wczoraj”. c) „Dopóki walczę, jestem zwycięzcą”.</p>	1
10.	<p>Które paraolimpijskie igrzyska były pierwszymi dla polskiej tenisistki stołowej Natalii Partyki?</p> <p>a) Rio de Janeiro 2016 b) Sydney 2000 c) Ateny 2004</p>	1
11.	<p>Jak ciężar srebrnego medalu olimpijskiego z Tokio interpretuje polska wioślarka Maria Sajdak?</p> <p>a) Jest ciężki nie tylko ciężarem, ale też pracą i 5 latami przygotowań. b) Ten ciężar jest słodki, bo jest zapłatą za moje poświęcenie. c) Jest dość ciężki, obym nie musiała dopłacać za nadbagaż.</p>	1
12.	<p>Kto jest autorem słów <i>Hymnu Olimpijskiego</i>?</p> <p>a) Spiridion Samaras b) Kostis Palamas c) Matteo Palmieri</p>	1
13.	<p>Święty, o którym opowiadał papież Franciszek w czasie Światowych Dni Młodzieży w Rio, podjął zaproszenie Jezusa do odbudowy Kościoła. Oczywiście nie chodziło o odbudowę zrujnowanych i opuszczonych budynków kościelnych, ale o służbę na rzecz Kościoła, która sprawi, że: (Źródło: <i>Jesteście atletami Chrystusa</i>)</p> <p>a) dokona się reforma hierarchii kościelnej, co umożliwi rozbudzenie większego zapału misyjnego i ewangelizacyjnego b) wierni świeccy poczują się „aktywną i potrzebną” częścią Kościoła c) coraz bardziej będzie w Kościele odbijać się oblicze Chrystusa</p>	1
14.	<p>Jak zachowała się japońska softbalistka Miu Goto, gdy podczas spotkania z burmistrzem miasta Nagoja wódarz miasta Takashi Kawamura ugryzł złoty medal wywalczony przez sportsmenkę na igrzyskach w Tokio 2020, pozorując częste zachowanie sportowców po dekoracji? (Źródło: <i>Tokio 2020. Kyodo: złoty medal olimpijski ugryziony...</i>)</p> <p>a) rozplakała się przed kamerami b) zachowała spokój i nie rozgniewała się c) złożyła skargę wraz ze swoim sztabem szkoleniowym na burmistrza Nagoi do MKOl</p>	1
15.	<p>Zasada „Fair Play” w swoim rodowodzie nawiązuje do ideału dworzanina XIX-wiecznej Anglii oraz do etosu: (Źródło: <i>Olimpizm wobec różnic i nierówności społecznych...</i>, s. 4)</p> <p>a) pracy b) wojownika c) rycerza</p>	1
16.	<p>W czasie Światowych Dni Młodzieży w Rio papież Franciszek przywołał postać świętej Matki Teresy z Kalkuty. Postawiono jej kiedyś pytanie, co jej zdaniem należy zmienić w Kościele. Co odpowiedziała pytającemu? (Źródło: <i>Jesteście atletami Chrystusa</i>)</p> <p>Należy zacząć od zmiany siebie.</p>	2
17.	<p>W przemówieniu do młodzieży w czasie Światowych Dni Młodzieży w Rio papież Franciszek powiedział: „[...] być uczniem, misjonarzem, znaczy wiedzieć, że jesteśmy polem Bożej wiary! Dlatego, wychodząc od obrazu pola wiary, pomyślałem o trzech obrazach, które mogą nam pomóc lepiej zrozumieć, co to znaczy być uczniem i misjonarzem” – wymień trzy obrazy „pola”, do których odwoływał się Ojciec Święty. (Źródło: <i>Jesteście atletami Chrystusa</i>)</p>	3

	<ul style="list-style-type: none"> - Pole jako teren, na którym się sieje - Pole jako miejsce treningu - Pole jako plac budowy 	
18.	<p>Podstawowymi elementami, na których zbudowana została idea olimpizmu były idee i prądy intelektualne epoki oświecenia. Wymień przynajmniej trzy z nich. (Źródło: <i>Olimpizm wobec różnic i nierówności społecznych...</i>, s. 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Równość - Postęp - Indywidualność - Szacunek i zrozumienie wobec odmienności kulturowej - Wolność i tolerancja w stosunku do ludzkich zachowań 	3
19.	<p>Inspirującym punktem wyjścia dla Pierre'a de Coubertin'a, założyciela ruchu olimpijskiego była: (Źródło: <i>Olimpizm wobec różnic i nierówności społecznych...</i>, s. 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) starożytna filozofia grecka b) filozofia okresu średniowiecza (scholastyka – zwłaszcza osiągnięcia św. Tomasza z Akwinu) c) filozofia Wschodu (inspiracja jednym z odłamów buddyzmu) 	1
20.	<p>Igrzyska Olimpijskie mogą odbywać się cyklicznie co cztery lata. Jaki dokument reguluje częstotliwość organizowania Igrzysk Olimpijskich? (Źródło: <i>Olimpizm wobec różnic i nierówności społecznych...</i>, s. 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Konstytucja Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego b) Karta Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego c) Traktat lizboński 	1
21.	<p>Słowo „sport” wywodzi się od łacińskiego pojęcia <i>disporto</i>, które może oznaczać między innymi: (Źródło: <i>J. Kistorz – Sport w wychowaniu i ewangelizacji</i>, s. 90)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyście poza miasto, w celu zażycia świeżego powietrza, ruchu i przyjemności b) dysproporcję między pracą a odpoczynkiem c) trening mentalny 	1
22.	<p>Do zagrożeń obecnych w sportowej rywalizacji zaliczamy: korupcję, nieuczciwy doping i kaperownictwo. Czym jest wspomniane „kaperownictwo”? (Źródło: <i>J. Kistorz – Sport w wychowaniu i ewangelizacji</i>, s. 94-95)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kupowanie, „przekupywanie” sportowców – kuszenie wizją wysokich zarobków, kosztem rozwoju sportowego zawodnika b) przymuszanie do treningu małych dzieci, wbrew ich woli c) kradzież planów treningowych konkurentów 	1
23.	<p>Czym jest „oratorium”, które w systemie wychowania, jaki proponuje św. Jan Bosko, spełnia kluczową funkcję? (Źródło: <i>J. Kistorz – Sport w wychowaniu i ewangelizacji</i>, s. 103)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) to człowiek, który przekazuje wychowankom umiejętności oratorskie, mające pomóc poprawić im zdolności komunikacyjne w grupie b) to miejsce spotkań dla młodzieży, które można utworzyć przy parafii c) to katalog zasad i reguł, jakie obowiązują w czasie spotkań młodzieżowych 	1
24.	<p>„Poprzez wytrwałe, wyczerpujące treningi sportowiec uczy się dysponowania swoją energią tak, aby w odpowiedni sposób ją wykorzystać.” – ten fragment artykułu opisuje jedną z cnót, którą pomaga kształtować sportowy tryb życia. O jakiej cnotce mowa? (Źródło: <i>J. Kistorz – Sport w wychowaniu i ewangelizacji</i>, s. 99)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) o cierpliwości b) o umiarze c) o stałości 	1

25.	<p>W czasie starożytnych igrzysk obowiązywał tzw. „Pokój Boży”, na mocy którego ustanowiono miasto zwane „świętym”. Jak nazywało się to miasto? (Źródło: J. Jancz, H. Łuczkiwicz – <i>Recepcja idei olimpizmu w XX wieku</i>, s. 59)</p> <p>a) Ateny b) Sparta c) Olimp</p>	1
26.	<p>Kto w 393 r. n. e. zakazał organizacji Igrzysk Olimpijskich, uważając je za pogańskie praktyki? (Źródło: J. Jancz, H. Łuczkiwicz – <i>Recepcja idei olimpizmu w XX wieku</i>, s.60)</p> <p>a) Cesarz Teodozjusz I Wielki b) Cesarz Konstantyn I Wielki c) Cesarz Teodozjusz II</p>	1
27.	<p>Dawid Tomala, mistrz olimpijski z Tokio w chodzie sportowym na 50 km, przed występem w Sapporo zaliczył zaledwie dwie imprezy na dystansie 50 kilometrów. Jakiej wskazówki, odnośnie tego dystansu, udzielił Dawidowi czterokrotny mistrz olimpijski w tej konkurencji Robert Korzeniowski, z którym spotkał się na tydzień przed igrzyskami? (Źródło: Dawid Tomala: <i>Chcę dobrze wykorzystać ten najbliższy czas</i>)</p> <p>a) żeby szedł „z głową” b) żeby trzymał się w czołówce, kontrolował pozostałych zawodników i w samej końcówce mocno finiszował c) żeby szedł równym tempem i przyspieszył na 30 kilometrze</p>	1
28.	<p>Polskie kajakarki wywalczyły na olimpiadzie w Tokio 2020 brązowy medal w konkurencji K-4 500m i srebro w konkurencji K-2 500m. „To nie medale, tylko historia którą tworzymy jako sportowcy jest piękna i warta uwagi. Medale są tylko wisienką na torcie. Oczywiście cieszymy się z krążków, które mamy na szyjach, ale pamiętajmy również o Marcie Walczykiewicz, która była tuż za podium, czy o Dorocie Borowskiej. Dziewczyny również pokazały wysoki poziom i to, że kajaki wypadają tak dobrze wśród sportów olimpijskich jest powodem do radości”. Która z kajakarek, podsumowując występy w Tokio, wspomniała o koleżankach z drużyny, które musiały pogodzić się z tym, iż nie udało im się zdobyć medalu? (Źródło: <i>Ostatnie medalistki Igrzysk...</i>)</p> <p>a) Anna Puławska b) Justyna Iskrzyca c) Karolina Naja</p>	1
29.	<p>Na pytanie: Co jest największym wyrzeczeniem w życiu sportowca? Anita Włodarczyk odpowiedziała, że: (Źródło: <i>Mistrzostwo trzeba oswoić: wywiad z Anitą Włodarczyk</i>)</p> <p>a) to setki godzin spędzone na treningu i hektolitry wylanego potu b) jest nim rozłąka z rodziną i przyjaciółmi c) jest nim totalny brak życia prywatnego, gdyż wszystko podporządkowane jest zawodom sportowym</p>	1
30.	<p>Wyrazem jednej z podstaw doktryny olimpijskiej stało się hasło: „All nations – All Games”. Wyjaśnij to pojęcie. (Źródło: J. Jancz, H. Łuczkiwicz – <i>Recepcja idei olimpizmu w XX wieku</i>, s.64)</p> <p>Hasło „All nations – All games” (ang. „wszystkie narody – wszystkie sporty”) głosiło zasady uniwersalizmu i egalitaryzmu (równości) sportowego. „All nations” – oznaczało, że igrzyska olimpijskie mają być dostępne dla sportowców ze wszystkich krajów, bez względu na przynależność narodową, rasę, poglądy polityczne czy wyznanie religijne. „All games” – przyznawało prawo do równego reprezentowania wszystkich dyscyplin sportowych w programie zawodów olimpijskich.</p>	4
31.	<p>Na których igrzyskach olimpijskich Bronisław Malinowski, utytułowany polski biegacz średnio- i długodystansowy, zdobył złoty medal w biegu na 3000 m z przeszkodami? Podaj miasto i rok. (Źródło: <i>Polscy medaliści letnich igrzysk olimpijskich</i>)</p> <p>Moskwa 1980.</p>	1
32.	<p>W czerwcu 1894 r. podczas „Kongresu dla Wskrzeszenia Igrzysk Olimpijskich” 79 delegatów z 13 krajów świata podjęło oficjalną decyzję o: (Źródło: J. Jancz, H. Łuczkiwicz – <i>Recepcja idei olimpizmu w XX wieku</i>, s.63)</p>	1

	a) umożliwieniu kobietom brania udziału w igrzyskach olimpijskich b) zatwierdzeniu zasady „Fair Play”, jako obowiązującej wraz z szczegółowymi wytycznymi c) powołaniu Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOI)	
33.	W którym roku odbyły się pierwsze udokumentowane igrzyska olimpijskie? a) w 765 roku p.n.e. b) w 776 roku p.n.e. c) w 753 roku p.n.e.	1
34.	Komu w starożytnej Grecji przysługiwał tytuł <i>Olimpionika</i>? a) zwycięzcy lauru olimpijskiego b) uczestnikowi igrzysk olimpijskich c) zawodnikowi, który dopuścił się oszustwa olimpijskiego	1
35.	Pierwszym prezesem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego był: a) Pascal Grousset b) Dimitrios Wikelas c) Evangelos Zappas	1
36.	W ilu konkurencjach rywalizowano podczas XVI Letnich Igrzysk Paraolimpijskich 2020? a) w 306 w 30 dyscyplinach b) w 339 w 33 dyscyplinach c) w 540 w 22 dyscyplinach	1
37.	Co oznacza skrót IPC używany w Ruchu Olimpijskim? a) Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski b) Państwowy Komitet Olimpijski c) Komitet Organizacyjny Igrzysk Olimpijskich	1
38.	W jakiej konkurencji biegowej Justyna Świąty-Ersetic zdobyła złoty medal na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Tokio 2020? a) w sztafecie mieszanej 4 x 400 metrów b) w biegu na 400 metrów c) w sztafecie 4 x 400 metrów kobiet	1
39.	Która z dyscyplin paraolimpijskich jest przeznaczona wyłącznie dla osób niewidomych? a) Boccia b) Parajudo c) Goalball	1
40.	Zdaniem Eugeniusza Skarupy – jednego z najwybitniejszych polskich sportowców niepełnosprawnych – w konkurencjach paraolimpijskich zwycięzcą staje się ten: a) kto pierwszy przekroczy linię mety b) kto pojawi się na starcie c) kto ukończy zawody	1
41.	Które miasto było najczęściej (3 razy) organizatorem letnich igrzysk olimpijskich? a) Londyn b) Paryż c) Ateny	1
42.	Sir Ludwig Guttmann, inicjator ruchu paraolimpijskiego, był lekarzem specjalizującym się w dziedzinie: a) chirurgii ogólnej b) psychiatrii c) neurochirurgii	1

43.	<p>Uzupełnij zdanie z Karty Olimpijskiej wpisując w wykropkowane miejsca brakujące wyrazy. (Źródło: Karta Olimpijska, str. 11)</p> <p>„Głównym celem olimpizmu jest, aby sport służył harmonijnemu rozwojowi człowieka, z wizją propagowania miłującego pokój społeczeństwa i poszanowania ludzkiej godności”.</p>	4
44.	<p>Wymień trzy główne elementy składowe Ruchu Olimpijskiego: (Źródło: Karta Olimpijska, str. 15)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOI) - Międzynarodowe Federacje Sportowe (MF) - Narodowe Komitety Olimpijskie (NKOI) 	3
45.	<p>Wymień pięć nowych dyscyplin debiutujących na Letnich Igrzyskach Olimpijskich 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wspinaczka sportowa - Karate - Surfing - Koszykówka 3x3 - Baseball/softball - Skateboarding (jazda na desce) 	5

Maksymalna ilość punktów możliwych do zdobycia: 62 pkt.

W przypadku, gdy Uczestnik finału poprawia błędną odpowiedź (dotyczy tylko testu wyboru: a - b - c, wówczas prawidłowa odpowiedź zaznaczona kółkiem lub krzyżykiem musi być dodatkowo opatrzona własnoręcznym podpisem. W przypadku braku podpisu przy prawidłowej odpowiedzi zadanie uznaje się za nieważne.